

IT'S HARD TO BE A ROCK'N ROLLER

REGISSØR	GUNHILD ASTING
NASJONALITET	NORGE
SPRÅK	NORSK
PRODUKSJONSÅR	2006
SPILLETID	80 MIN
SENSUR	TILLATT FOR ALLE
PRODUKSJON	MARGRETH OLIN, THOMAS ROBSAHM, SPERANZA FILM
SKUESPILLERE	TOR HEINE ROSDAHL, ARILD HALSE, KNUT SIGVE SOLLID, ØYVIND LIED, JOSTEIN BJØRDAL, ARILD BERG
MUSIKK	MERKESTEINANE, KAADA
DISTRIBUSJON	ORO FILM FILMSTUDIEARK SKREVET AV PER TERJE NAALSUND
KLASSETRINN	8. - 10. KLASSE, VIDEREGÅENDE SKOLE
FAG	SAMFUNNSKUNNSKAP, NORSK, FILMKUNNSKAP
EMNER	TOLERANSE, SAMARBEID, DOKUMENTARFILM

DETTE ER ET FILMSTUDIEARK UTGITT AV FILM&KINO. FOR Å BESTILLE BILLETTER TIL FILMENTA KONTAKT MED DIN NÆRMESTE KINO

IT'S HARD TO BE A ROCK'N ROLLER

Filmen *It's Hard to be a Rock'n Roller* er en dokumentarfilm. Den handler om musikerne i gruppa Merkesteinane fra Volda. Filmen er ikke så ulik andre dokumentarfilmer fra musikkmiljøet, med filming av sceneopptredener og øving. Sentralt i filmen står det som foregår bak kulissene, der ambisjoner, vennskap og lojalitet blir satt på prøve.

Spesielt for filmen er at bandmedlemmene er psykisk utviklingshemmet. Filmskaperen Gunhild Asting, som er utdannet ved dokumentarlinja ved Høgskulen i Volda, har kommet nært innpå dem med kameraet, og gir oss dermed innblikk i tydelige konflikter som ikke skiller seg fra konfliktene i andre band, eller sosiale miljøer (som en skoleklasse f.eks.) generelt. En av forskjellene er likevel at bandmedlemmene i Merkesteinane gir nakne uttrykk for følelsene sine. Som psykisk utviklingshemmede spiller de det som vi kan kalle det "sosiale spillet" med langt åpnere kort enn folk flest.

Slik kaster denne dokumentarfilmen et blikk på livet som gjennom et forstørrelsesglass: Ikke bare kommer filmskaperen personene svært nært innpå livet, men personene har også spesielle forutsetninger for å åpne seg opp og gi innblikk i hvordan de har det.

Den sentrale personen i filmen er gitaristen og vokalist Tor Heine på 41 år. Han er svært musikalsk og har lyst til å utfolde seg i mye større grad. Han vil spille selvkomponert rockemusikk, helst i et bedre band og med et skikkelig sceneshow. Bandet Merkesteinane har spilt sammen i 14 år, og ambisjonene til Tor Heine blir oppfattet som truende for samholdet av de andre i bandet. Også lederne av bandet, Øyvind og Jostein, som ikke er psykisk utviklingshemmede, forsøker å tøyte Tor Heine: Han er riktignok musikalsk, men kan han klare å bli rockestjerne helt alene?

OPPGAVE 1 - OM Å LAGE EN FORTELLEDE DOKUMENTARFILM

Disse oppgavene er særlig relevante dersom elevene skal lage film selv i løpet av skoleåret.

Under står det tre tips som kan hjelpe elevene med å vurdere filmidéene sine, tre sitater fra Gunhild Asting som gir litt innblikk i hva hun vil oppnå når hun lager film, og tre forslag til diskusjoner for å lære av hvordan *It's Hard to be a Rock'n Roller* er blitt laget. Diskusjonene kan selvsagt gjennomføres uten å være knyttet til egen filmskaping. Elever på videregående kan gjennomføre oppgavene nokså selvstendig i grupper, mens ungdomsskoleelever nok behøver læreren som medspiller i diskusjonene.

A) NÆRHET TIL PERSONENE

Kjenner du personene du skal lage film om godt nok? Vil du klare å komme nært innpå dem? Har du tid til å tilbringe mye tid sammen med dem?

Om *It's Hard to be a Rock'n Roller* har regissøren sagt følgende:

- For meg har det vært en veldig sterk opplevelse å bli kjent med og å få lov til å jobbe så tett på Merkesteinane. Det oppstod en sterk tillit og fortrolighet som utviklet seg til vennskap, som jeg håper filmen bærer preg av. Medlemmene i Merkesteinane godtok kamera og meg veldig fort, noe som har gitt meg tilgang til å filme når og hvor jeg ville. De har vist stor tålmodighet og vært veldig naturlige foran kamera.

Diskusjon:

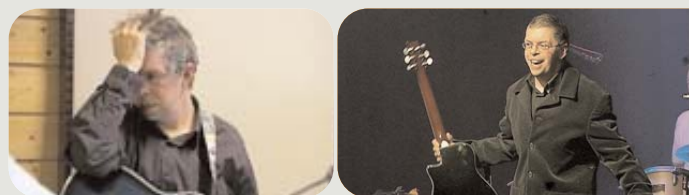
Diskuter hvordan filmskaperen har filmet personene sine. Forsøk å huske minst tre situasjoner hvor personene forteller mye om seg selv (med og uten ord). Hva gjør filmskaperen i disse situasjonene?

B) FILMENS HOVEDPERSON

Har du en person i hovedrollen med sterke kvaliteter, og som byr på seg selv foran kamera?

Om *It's Hard to be a Rock'n Roller* har Gunhild Asting sagt:

- Jeg håper og tror at mange vil kunne identifisere seg

med hovedpersonene i flere av scenene. Tross ulike ytre forutsetninger så oppfattes utfordringer, gleder og sorger svært ofte likt. Ved å bli kjent med og la seg inspirere av noen som i utgangspunktet virker annerledes, kan man kanskje bli mer mottakelige og forståelsesfulle overfor hverandre.

Diskusjon:

Hva ville skjedd om Tor Heine ikke var filmens hovedperson? Velg en annen av filmens personer til hovedperson og tenk deg at du skulle ha laget en film med ham i sentrum. Hva ville da kunne ha blitt filmens handling og sentrale konflikt?

C) FILMENS HOVEDHANDLING

Vet du hva filmen skal handle om? Finnes det en tydelig konflikt som kan være hovedhandling i filmen din, eller et hovedtema som kan belyses på et fengende vis?

Om *It's Hard to be a Rock'n Roller* har Gunhild Asting sagt:

- Mitt ønske har først og fremst vært å lage en film som skildrer Merkesteinane som unike mennesker, og ikke som en gruppe psykisk utviklingshemmede.

Diskusjon:

En fortellende dokumentarfilm får ofte form under klippinga, der filmskaperen forsøker å binde scenene sammen slik at de belyser utviklingen i en konflikt. Hva vil du si er hovedkonflikten i *It's Hard to be a Rock'n Roller*? Skriv ned alle scenene du husker fra filmen, og diskuter om de enkelte scenene belyser denne konflikten, eller om de framtrer mer som en bakgrunn for konflikten? Hvilke scener vil du si er filmens bærende "nøkkelscener", og hvor er de plassert i filmen? Diskuter grunnen til dette.

(Kilde for sitatene fra Gunhild Asting: Filmomtale av *It's Hard to be a Rock'n Roller* på www.filmweb.no/oro

[film/article102652.ece](http://www.filmweb.no/oro/film/article102652.ece). Her kan du finne mer informasjon om filmen.)

TEMATISKE DISKUSJONER

Disse oppgavene passer fra ungdomsskolenivået, og er relativt åpne og personlige. Dersom et tema fenger, kan klassen selv utvikle diskusjonene.

A) Å SKILLE SEG UT

Å være annerledes og skille seg ut kan oppleves som både positiv og vanskelig. I filmen er Tor Heine den som sterkest opplever hvordan det er å skille seg ut. Han skiller seg ut fra de andre bandmedlemmene gjennom å ha andre ambisjoner enn dem. I tillegg opplever han av og til at han skiller seg ut fra de andre i lokalsamfunnet når han er ute på kafé og lignende steder. I et tilfelle blir han fortalt at det siste bare skyldes at "de ikke kjenner ham".

Det virker som enkelte mener at Tor Heine bør oppføre seg slik at han passer inn i "båsene" de har for ham. Diskuter hvilke båser Tor Heine møter i livet sitt. Nevn eksempel på at Tor Heine utfordrer oppfatningene andre har om ham. Hvilke egenskaper vil du si at Tor Heine har?

Ta gjerne opp lignende eksempler fra elevene sin hverdag. Blir de satt i båser - som "jente", "gutt", "ungdom", "elev", "fattig", "rik", "dum og deilig", "innvandrere", "kul", "taper" osv...? Har noen en fortelling fra sitt eget liv om hvordan de brøt med andres forventninger til seg?

Diskuter hvor grensen mellom mobbing og båssetting går? Finnes det båser som får oss til å se ned på folk og forvente en bestemt type oppførsel av dem? Nevn eksempler og diskuter konsekvensene av slik båssetting. Hvordan oppleves slik båssetting av den det gjelder?

der? På hvilke måter kan slike forventninger bli til "selvoppfyllende profetier"?

Hva med å la elevene skrive ned både egenskapene de synes de har, og båsene som de opplever at de tilhører? Sett gjerne pluss og minustegn ved båsene - og diskuter hva som kjennetegner positive og negative bås. Hvilke egenskaper har de som ikke kan realiseres i en bås?

En annen oppgave som kan vekke forundring i klassen, er å la elevene få besvare anonymt hvilke drømmer de har for framtida.

begynnelsesordene "Jeg er glad i vennene mine når ..." og en halv side med begynnelsesordene "Jeg er lei av vennene mine når..." Les deretter opp alle notatene i klassen, men anonymt. Diskuter deretter temaene som dukker opp. Dere kan også forsøke å knytte det opp til egenskapene og ambisjonene elevene har (se oppgaveforslaget ovenfor), og som de akkurat som Tor Heine, kan trenge gode venner for å realisere.

B) VENNSKAP OG INDIVIDUALISME

I filmen er vennskap et av hovedtemaene. Tor Heine er omgitt av venner, i form av de andre bandmedlemmene. Men når han begynner å snakke om å bli soloartist, begynner de andre å tvile på lojaliteten hans. Særlig har han lange samtaler med kameraten Arild om dette. For Arild er vennskap, samhold og det å være trygg på hva man skal gjøre, viktig. Han kunne aldri tenkt seg å bli soloartist.

Diskuter hvordan vennene til Tor Heine reagerer på ambisjonene hans. Hvor avhengig vil du si at Tor Heine er av vennene sine, og hvor bevisst virker det som om han er om dette?

Når man er ungdom spiller vennskap en særlig stor rolle, blant annet fordi det ofte er slik at venner gir deg tilgang til sosiale arenaer. Dette er en av grunnene til at det er så vanskelig å være alene i ungdomstiden. Samtidig er gruppepress et fenomen som særlig tilhører ungdomstida.

For å få elevene til å reflektere over dette, kan de få følgende skriveoppgave: Skriv en halv side med

